

ת"פ 40705/06/21 - דינה לוי נגד מדינת ישראל - מכס נתב"ג

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 40705-06-21 מדינת ישראל נ' בולייבסקי ואח'
תיק חיצוני: חקר מס': 201700464

מספר בקשה: 7

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

המבקשת (הנאשמת 2): דינה לוי ע"י משרד עוה"ד יעקב שקלאר

נגד

המשיבה מדינת ישראל - מכס נתב"ג ע"י עו"ד אמילי כהן-אפריאט

החלטה

1. בפני בקשת הנאשמת 2 לביטול כתב האישום נגדה, מטעמי פגם ופסול שנפלו בו וטענת הגנה מן הצדק, בהתאם לעילות הקבועות בהוראות סעיף 143 (3) ו- 143 (10) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב 1982 (להלן: "חסד"פ").
2. לפי הנטען בכתב האישום, הנאשם 1 שעוסק בפיתוח גוף, ייבא מחו"ל בשנת 2017, באמצעות דואר ישראל, סטרואידים אנאבוליים, ארוזים בכדורים ואמפולות (להלן: "הטובין"), בהיקף כספי הנאמד בסך של 883,654 ₪.
3. נטען בכתב האישום, כי הנאשמת 2 שעובדת בסניף הדואר בכרמיאל כ- 17 שנה, סייעה לנאשם 1 בהברחת הטובין למדינה, היא נהגה להעביר ולנתב את המעטפות שהגיעו עבור הנאשם 1, בתמורה לסכום כסף בעבור כל מעטפה. בסניף הדואר בכרמיאל, בו עובדת הנאשמת 2, נתפסו 26 מעטפות, אשר מוענו ל-26 כתובות פיקטיביות, ואשר היו מיועדות להימסר לנאשם 1 באמצעות הנאשמת 2.
4. לאור זאת, מייחסת המדינה לנאשמת 2, ביצוע 26 עבירות של הברחת טובין, בכוונה להונות את האוצר, או לעקוף איסור הגבלה או תקנה בעניין יבוא - עבירה לפי סעיף 211 (א) (1) לפקודת המכס יחד עם הוראת סעיף 218 לפקודת המכס.

5. הנאשמת 2 טוענת כי נפלו פגמים בכתב האישום, חסרים בו פירוט פרטני של כל מעטפה, תוכנה, מועד ביצועה של כל עבירה, והסיוע הנטען, המשקף את התנהגותה, והרכיב הפיזי של העבירה המיוחסת לנאשמת.

6. עוד טוענת הנאשמת 2 כי יש לבטל את כתב האישום נגדה, מטעמי אכיפה בררנית, והגנה מן הצדק. לטענתה, בתיק זה נחקר אדם בשם רם לוי, אשר הודה במעשים, ונגדו לא הוגש כתב אישום, הוא שילם כופר, וסיים את ההליך בסנקציה מנהלית. נטען, כי הנאשמת 2 לא מודה במיוחס לה, ולמרות שאותו רם לוי קיבל אחריות מלאה למעשיו, לא הועמד לדין פלילי, ואילו הנאשמת הכופרת במיוחס לה, הועמדה לדין בגין העבירות הללו, שהינן משנת 2017.

7. בתגובה, טוענת המדינה, כי יש לדחות את הטענות. בכל הנוגע לפגמים שבכתב האישום, מדובר בטענות טכניות שאין בכוחן להביא לביטולו של כתב האישום. לטענתה, חומר הראיות קושר היטב את הנאשמת 2 לביצוע העבירות ומלמד על פועלה כמסייעת לביצוע ההברחה האסורה. לצד דברים אלה, המדינה מבקשת לתקן את כתב האישום, טרם ההקראה, ולפרט את חלקה של הנאשמת 2 ובהתאם גם בעניינו של הנאשם 1. בכל הנוגע לאכיפה הבררנית, נטען כי לא מתקיימים העילות הקבועות בדין, לתחולתה של ההגנה מן הצדק, על דרך של אכיפה בררנית. לטענת המדינה, ההחלטה להעמיד לדין את הנאשמים התקבלה לאחר שהיא שקלה היטב את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, בהחלטה זו תומכים שיקולים כמו חומרת העבירות המיוחסים לנאשמים, היקפן, מידת המעורבות של השניים, חלקם בפרשה ועוד. כל אלה היוו בסיס להבחנה בין עניינם של הנאשמים לבין עניינו של אותו רם לוי שלגביו הוחלט להסתפק בכופר.

דין והכרעה:

8. אשר לטענה בדבר פגם או פסול בכתב האישום, בשל אי פירוט חלקה של הנאשמת במעשים המיוחסים לה, סעיף 85 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"כתב האישום יכיל -

...(1)

(4) תיאור העובדות המהוות את העבירה בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם".

9. כתב האישום מתאר בתמציתיות רבה את חלקה של הנאשמת (סעיפים 2 ו-18 לכתב האישום). על המאשימה היה מוטל לפרט יותר, באישום הראשון, שכותרתו "העובדות המהוות את העבירה", את חלקה של הנאשמת באירועים המתוארים בכתב האישום, המשקפים, לעמדתה, את פועלה של הנאשמת 2 בתוכנית העבריינית (אגב, לא ברור מדוע צוין "אישום ראשון" כשכל כתב האישום מחזיק אישום אחד בלבד).

10. יוער, כי המדינה טוענת בתגובתה, כי חומר הראיות מבסס היטב את חלקה של הנאשמת ואף את **"...שיטת הפעולה והדרך בה נהגה המבקשת (הנאשמת 2 - ש.ב.) בהעברת המעטפות לנאשם 1"** (סעיף 3 לתגובתה), אם כך, מן הראוי שהדברים יקבלו ביטוי תמציתי בכתב האישום, המבסס את יסודות העבירה ונסיבות ביצועה, על מנת לאפשר לנאשמת, לדעת מה, ואיך בדיוק, מייחסת לה המדינה סיוע לדבר עבירה, כדי שתוכל להתגונן כהלכה.

11. יחד עם זאת, אין משמעות הדבר כי קיים פגם מהותי, המצדיק ביטול כתב האישום. לפי הוראת סעיף 91 לחסד"פ, טרם הקראת כתב האישום, רשאית המדינה **"...לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, במסירת הודעה לבית המשפט המפרטת את השינוי"**. מכיוון שטרם התקיימה ישיבת הקראה, רשאית המדינה לתקן את כתב האישום, כפי שביקשה, ולהוסיף עליו, ולפרט את הדרוש פירוט. לפיכך, אני דוחה את הטענה לביטול כתב האישום בשל פגם או פסול שנפלו בו.

12. אשר לטענה המקדמית לביטול כתב האישום מטעמי אכיפה בררנית. סעיף 149 (10) לחסד"פ קובע כדלקמן:

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות ובהן -

...(1)

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

13. פסיקת בית המשפט העליון אשר הובילה את פיתוחה של ההגנה מן הצדק (ע"פ 2910/94 **ארנסט יפת ואח' נ' מדינת ישראל** (1986) ותרמה לשיח שהוביל לחקיקת הוראת החוק האמורה, הקבועה היום בסעיף 149 (10) לחסד"פ, ריכזה ברבות הימים את המבחנים לתחולתה של ההגנה (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ' ואח' (2005); להלן - "הלכת בורוביץ"**), וקבעה מבחן תלת שלבי להחלתה של ההגנה מן הצדק. עם זאת נפסק, כי ביטולו של כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק, בשל פגיעה בתחושת ההגינות והצדק, הינו **"מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר"**, בהם ברור לחלוטין, כי הנאשם לא יזכה למשפט הוגן (הלכת בורוביץ', שם, בעמ' 807).

14. טענת האכיפה הבררנית, מהווה פן נוסף של הדוקטוריה האמורה, המבקשת להטמיע עקרונות של צדק, יושר, והגינות במשפט הפלילי. יסודה של הטענה, בעקרון השוויון בפני החוק. מהותה נוגע לאיסור האפליה בין מצבים דומים, או בני אדם שעשו מעשים דומים, כאשר בררנות האכיפה בין השניים, נעשתה בשרירות לב, או מטעמים זרים ולא ענייניים (בג"ץ 6396/96 **זקין נ' ראש עיריית באר שבע** (1999); וראו ע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מדינת ישראל** (2017)). עוד יודגש, כי לפי הדין, לא כל אכיפה בררנית, הינה אכיפה פסולה, רק אכיפה בררנית, שיסודותיה בשיקולים לא ענייניים, או שרירותיים, פסולה (ענין **זקין** הנ"ל).

15. לאכיפה בררנית שני מופעים, המופע האחד, הוא החלטה להעמיד לדין רק חלק מהמעורבים בפרשה נתונה; המופע השני הוא, החלטה להעמיד לדין, במקרה מסוים, בשעה שבמקרים דומים אחרים, לא הוגשו כתבי אישום כנטען בנדוננו. בחינתה נעשה על פי מבחן תלת שלבי, הבוחן את קבוצת השוויון עליה נמנה הנאשם, בחינת הבררנות באכיפה, ונטל הראייה המוטל על הטוען להגנתה (ע"פ 8551/11 כהן סלכני נ' מדינת ישראל (2012)).

16. הרשות המנהלית, ובכלל זה התביעה הכללית, נהנית מחזקת התקינות, בהיותה רשות ציבורית המוחזקת כמי שפועלת בהגינות, תקינות ותום לב, כל עוד לא הוכח אחרת (בג"ץ 8756/07 עמותת 'מבוי סתום' נ' הוועדה למינוי דיינים (2008)). יחד עם זאת, הנאשם יכול להפריך חזקה זו, אם הוא מראה, בתשתית ראייתית של ממש, כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין שווים, שאז הנטל עובר לתביעה שתצטרך להוכיח, כי האכיפה, אף שהיא נחזית כבררנית, התבססה על שיקולי הבחנה ענייניים (ע"פ 6328/12 פולדי פרץ נ' מדינת ישראל (2013)).

17. בנדוננו, מעבר לטענות כלליות, שלו גובו באסמכתאות כלשהן, לא הראתה הנאשמת, שהנטל לכך רובץ על כתפיה, כי עניינה, ועניינו של אותו רם לוי, שווים הם מהבחנה העובדתית. ויודגש, כי חומר הראיות בפניה, אך היא לא הראתה, כי הראיות מפלילות את אותו רם לוי (שאני מניח שהוא ע"ת 14) בנטען בכתב האישום, ביחס לאותו היקף הברחות, באומדן כספי דומה, ובחומרה שווה מבחינת הנסיבות, ויתר השיקולים הרלוונטיים להבחנה הפסולה הנטענת.

18. לפיכך, לא צלחה הנאשמת, את התבחין הראשון שנועד להחלת הגנת האכיפה הבררנית. די בכך כדי לדחות את הטענה. יתרה מזאת, המדינה פירטה והבהירה, כי יש יסוד להבחנה בין שני הנאשמים, לבין אותו רם לוי, ואפנה לדברים שצוינו לעיל ובתגובתה המנומקת של המדינה. מכאן, שהנאשמת לא צלחה גם את התבחין השני שנקבע בהלכה הפסוקה (לסקירה מקיפה של אכיפה בררנית והסעדים הנגזרים ממנה, עיינו במאמרה המקיף של כב' השופטת פרופ' ד. ברק-ארז, **אכיפה בררנית: מן הזכות לסעד**, הסניגור 200, עמ' 14).

19. אשר על כן, אני דוחה את הטענה המקדמית לביטול כתב האישום מטעמי הגנה מן הצדק.

20. סוף דבר, הטענות המקדמיות נדחות בזה, התביעה תגיש כתב תביעה מתוקן לתיק בית המשפט בתוך 3 ימים מקבלת ההחלטה, עם עותק שיועבר במישרין לנאשמים.

ניתנה היום, י"א כסלו תשפ"ב, 15 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.